

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Freidler Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Freidler Gábor ügyvéd (1011 Budapest, Iskola u. 38-42. I/6.) által képviselt **Creditexpress Factoring Pénzügyi Szolgáltató Zrt.** (1146 Budapest, Hungária krt. 179-187.) I.r. és **Creditexpress Magyarország Pénzügyi Szolgáltató Kft.** (1146 Budapest, Hungária krt. 179-187.) II.r. felpereseknek a Dr. Dudás Gábor Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Dudás Gábor ügyvéd (1011 Budapest, Iskola u. 38-42. A ép I/6.) által képviselt **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fsr. 22/C.) alperes ellen **adatvédelmi ügyben hozott NAIH-1778-48/2013/H számú közigazgatási határozat felülvizsgálata** iránt indított perében – amely perbe a felperesek pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Kováts E. Ágnes ügyvéd (1118 Budapest, Naprózsa u. 11.) által képviselt **GDF SUEZ Energia Magyarország Zrt.** (6724 Szeged, Pulcz u. 44.) beavatkozott –, meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az I.r. és a II.r. felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi az I.r. és a II.r. felpereseket, hogy tizenöt nap alatt fizessenek meg az alperesnek külön-külön 30.000 (azaz harmincezer) - 30.000 (azaz harmincezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – szintén külön-külön 30.000 (azaz harmincezer) - 30.000 (azaz harmincezer) forint kereseti illetéket.

Kötelezi a felperesi beavatkozót, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az I.r. és a II.r. felperesi gazdasági társaságok ugyanazon cégcsoporthoz tartoznak. Az I.r. felperes követelések vásárlásával, míg a II.r. felperes követeléskezeléssel foglalkozik. Az I.r. felperes a megvásárolt követelései behajtásához a II.r. felperes közreműködését veszi igénybe, emellett a II.r. felperes megbízói között megtalálhatók a legnagyobb közüzemi, távközlési cégek, pénzügyi szolgáltatók, parkolási társaságok, könyv- és lapkiadók, hirdetésszervezők, csomagküldők, és más olyan vállalatok is, ahol rendszeresen és tömegesen jelentkeznek kintlévőségek. A felperesek szerződött partnercégei az érintett adatalanyokkal szerződéses kapcsolatba léptek – részükre terméket értékesítettek, szolgáltatást nyújtottak –, ám az érintettek a fizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget, adósságuk halmozódott fel, ennek érvényesítésére, behajtására kerül sor a felperesek részéről.

Az alperesi adatvédelmi hatóság a felperesek 2012. január 1-jétől tanúsított általános

adatkezelési gyakorlatának, az érintett adatalany adósok és a követelésekkel kapcsolatos jogviszonyon kívül álló harmadik személyek személyes adatai mikénti kezelésének vizsgálatára hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított. (Eljárásában külön vizsgálta a II.r. felperes két legmagasabb ügyszámmal rendelkező megbízójával kötött szerződéses jogviszonyában érvényesülő adatkezelést, e megbízók bevonásával, mely körben tett megállapításait külön határozatokba foglalta.) Az alperes a 2014. május 10-én kelt, felülvizsgálni kért határozatával a felperesek jogellenes adatkezelését megtiltotta, felszólította őket arra, hogy töröljék az adósnak nem minősülő – a követelés alapjául szolgáló szerződéses jogviszonyokban nem szereplő – harmadik személyek jogalap hiányában kezelt személyes adatait, töröljék az adósok egészségi állapotáról gyűjtött adatokat, az ügyfelek számára is átlátható és követhető eljárásrendet alakítsanak ki, amelynek keretében biztosítják azt, hogy az adatalanyok hozzájárulásának birtokában csak a követelés érvényesítéséhez elengedhetetlenül szükséges személyes adatokat kezelnek, az adatkezelési tájékoztatási gyakorlatukat az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezéseinek megfelelően módosítsák úgy, hogy megfelelő előzetes tájékoztatást nyújtsanak az adatalanyoknak, továbbá a II.r. felperes az általa kezelt adatok tekintetében teljes körűen tegyen eleget az adatvédelmi nyilvántartást érintő bejelentési kötelezettségének. Egyidejűleg az I.r. felperest 4.000.000 forint, a II.r. felperest 5.000.000 forint adatvédelmi bírság, és a felpereseket egyetemlegesen 220.162 forint szakértői díj mint eljárási költség megfizetésére kötelezte.

Az alperes a határozata indokolásában bemutatta az ügy előzményeit, az eljárás menetét, részletezte az eljárás során alkalmazott jogszabályokat. Álláspontja szerint a követeléskezelési eljárások során mindkét felperes adatkezelőnek minősül; bár a II.r. felperes ellentmondásos helyzetben van: egyrészt adatkezelői szerepben lép fel az adósok irányában, másrészt adatfeldolgozónak tekinti magát, aki a megbízói nevében jár el, azonban a II.r. felperes adatkezelői minőségét támasztja alá, hogy a megbízói a megbízási szerződéssel egy részfeladatukat delegálták rá, továbbá miután a II.r. felperes az adósokra terhelte, saját bevételeit jelentő díjak behajtása során a saját érdekében, saját célból járt el, már önmagában ez is elegendő az adatkezelői minőség fennállásához. Kifejtette: a felperesek az adatkezelés feltételeit együttesen alakították ki, adatkezelésük szorosan összefügg egymással, ezért mindketten az adatkezelés egészének jogszerűségéért felelősséggel tartoznak, a felperesek felelősségét mint együttes adatkezelők felelősségét vizsgálta. Az adatkezelés jogalapjának vizsgálata kapcsán kiemelte: az I.r. felperes mint engedményes, törvény alapján jogosult az engedményezés során a részére átadott – a tartozás időszakát és összegét, továbbá a természetes személy adós által a kölcsön- vagy hitelszerződésben megadott – a követelés érvényesítéséhez szükséges személyes adatokat kezelni. Az I.r. felperes az engedményezéssel átvett adatkört továbbította a II.r. felperesnek, ezen adattovábbítás is törvényes alapon nyugodott. A felperesek közötti megbízási szerződés szerint az I.r. felperes az engedményezéssel átvett adatkörön túl új információkat (pl. ügyfél új címe, telefonszáma stb.) is gyűjt az adósokkal kapcsolatosan, az engedményezéssel átvett adatkörön túli új információk gyűjtéséhez azonban, törvényi felhatalmazás hiányában, az adósok hozzájárulása szükséges. Az I.r. felperes a követeléskezelés ideje alatt az adósaival közvetlenül nem tartott kapcsolatot, a felperesek közötti feladatmegosztás szerint az adósra vonatkozó új információk gyűjtése és az adatkezelési hozzájárulás beszerzése a II.r. felperes feladata. Az eljárás során az adósoknak

a további személyes adataik gyűjtéséhez adott tájékozott beleegyezésének léte nem nyert bizonyítást. Megállapította, hogy a felperesek az ún. Ikaros rendszerben az adósokra és a harmadik személyekre vonatkozóan rögzített adatok kezeléséhez nem rendelkeztek az adatalanyok írásbeli hozzájárulásával, mint az adatok kezeléséhez megfelelő jogalappal, ezért ezek az adatkezelési tevékenységek sértik az Infotv. 5. § (1)-(2) bekezdését. Rögzítette azt is, hogy az érdekmérlegelésen alapuló jogalap fennállta a felperesek adatkezelésének vizsgálata során nem merült fel. Kifejtette továbbá: az adatkezeléshez történő hozzájárulás egyik legfontosabb fogalmi eleme, hogy megfelelő tájékoztatáson alapuljon (Infotv. 3. § 7. pont). Emellett az előzetes tájékoztatásnak meg kell felelnie az Infotv. 20. §-ában foglaltaknak. A felperesek nem teljesítették megfelelően a tájékoztatási kötelezettségüket azzal, hogy az adósoknak és a harmadik személyeknek az adatkezelés minden lényeges körülményéről nem adtak tájékoztatást. Az érintettektől az adatok gyűjtéséhez ily módon esetlegesen beszerzett hozzájárulás sem minősülne önkéntes, tájékozott hozzájárulásnak. Megállapította, hogy az adósok tájékoztatására csak az adatkezelés megkezdését követően, az első kapcsolatfelvétel során tett lépéseket a II.r. felperes. Az első írásbeli kapcsolatfelvétel során küldött fizetési felszólításból az adatkezelés pontos részleteiről és jellemzőiről – így az adatkezelés folyamatáról, az adatkezelés céljairól és jogalapjáról, a velük szemben támasztott követelések jogosultjairól, azaz az adatkezelők személyéről – az adósok nem kaptak megfelelő tájékoztatást. A telefonos kapcsolatfelvétel során a II.r. felperes munkatársai részben helytelen tájékoztatást adtak a hangfelvétel rögzítésének céljáról (jogszabály szerint kötelező voltáról), esetenként pedig nem is adtak tájékoztatást a telefonbeszélgetés rögzítésének tényéről, nem mutatták be a lehetséges követeléskezelési lépéseket, azok költségeit. A II.r. felperes adatkezelési tájékoztatója nem tartalmazott pontos információt a követeléskezelési eljárás során végzett adatkezelések jogalapjáról, nem adott tájékoztatást továbbá arról sem, hogy a behajtással érintettek személyes adatait a tartozáson és kamatán túl egyéb saját díjak behajtása céljából is kezeli. Emiatt a felperesek megsértették az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdéseit. Rámutatott, hogy a felperesek adatkezelési gyakorlatában felvetődött a tisztességes adatkezelés elvébe ütköző módszerek alkalmazása. A felperesek az eljárás során úgy nyilatkoztak, hogy nem folytatnak szomszédhívási tevékenységet, ennek azonban egyebek mellett ellentmond, hogy a II.r. felperes által átadott, a behajtásokról készült heti és zárási jelentés másolatokban több (17) ügyben szerepel erre utaló bejegyzés. Hivatkozott továbbá olyan, hangfelvételen rögzített beszélgetések szövegére is, mint amelyek a harmadik személyek személyes adatainak kezelését alátámasztják. Rögzítette, hogy az eljárás során kirendelt igazságügyi informatikai szakértő a szakvéleményében megállapította, miszerint a felperesi rendszer mind az öt különböző időállapotú megvizsgált adatállományában nagy számban szerepel szomszédhívás. A szakvélemény szerint a rendszer 2013. október 2-ai mentését megelőzően, tíz nap különbséggel az adatmentés mérete 30%-kal csökkent, a legnagyobb mérvű törlések abban a táblában történtek, mely a kimenő hívásokkal összefüggő adatokat tartalmazza. A mentett adatállományok közötti eltérés, az adatcsökkenés okaként a felperesek elismerték, hogy harmadik személyek adatainak törlésére került sor több évre visszamenőleg, az adatvédelmi szakértőjük javaslata alapján, a törlésről a helyszíni ellenőrzést megelőzően nem tájékoztatták a hatóságot. Rámutatott, hogy a szakvéleményben felsorolt bejegyzések igazolják, miszerint a II.r. felperes a követelésekkel kapcsolatos jogviszonyon kívül álló harmadik személyek személyes adatait az adattörlést követően is kezelte. A bejegyzésekben szerepelnek harmadik személyek név, cím, telefonszám adatai és esetenként

különleges adatai vagy harmadik személyre vonatkozó egyéb információk. Kiemelte: a hitelező, követeléskezelő csak magával a követeléssel kapcsolatos adatkört használhatja fel jogszerűen, nem kapcsolhatók ehhez az adatkörhöz olyan személyes adatok, melyek nem az eredeti jogviszonyra vonatkoznak, továbbá nem ezen jogviszony részeseinek, alanyainak (adós, kezes) adatai. Harmadik személyek (az adós rokona, szomszédja, ismerőse) adatainak rögzítése kifogásolható, mert nincs olyan jogszerű, elfogadható adatkezelési cél, amely ezen személyek adatainak – név, telefonszám – kezelését feltétlenül szükségessé, vagy akár csak elfogadhatóvá tenné. E személyek adatainak nyilvántartása egy tőlük teljesen független adatkezelési cél, illetve egy rájuk semmilyen szempontból sem vonatkoztatható jogviszony miatt egyáltalán nem szükséges, továbbá indokolatlan beavatkozást jelent ezen érintettek magánszférájába. A harmadik személyek személyes adatainak jogalap nélküli kezelése az Infotv. 5. § (1)-(2) bekezdései mellett a 4. § (1)-(2) bekezdéseibe ütközik. Megállapította, hogy a szomszédhívások célja az volt, hogy a II.r. felperes ügyintézői az adósok számára kapcsolatfelvételt kezdeményező üzenetet hagyjanak vagy az adósokról a harmadik személyektől új információt gyűjtsenek. Tisztességtelennek, az adós személyes adatai védelméhez, illetve magánszférájához való jogát sértő módszernek ítélte, ha a követeléskezelő a követelésben nem érintett személy útján kísérli meg az adóssával a kapcsolatfelvételt. Tisztességtelennek ítélte továbbá azt is, ha a követeléskezelő a követelésben nem érintett, az adós környezetében élő más személyektől gyűjt személyes adatokat az adóssáról, kiemelt figyelemmel arra, ha a követeléskezelő az adóssra vonatkozóan szenzitív, különleges adatot, pl. egészségügyi adatot rögzít és tart nyilván. Rámutatott, nincs olyan jogszabály, amely tételesen felsorolná azokat az adatokat, amelyeket a követeléskezelő cég az adósoktól kérhet, ugyanakkor az általa kezelhető adatok körének határait a Polgári Törvénykönyv, az Infotv., valamint a célhoz kötött adatkezelés elve kijelöli. Amennyiben a követeléskezelő cég olyan személyes adatokat is tárol, amelyek az adósság rendezését nem befolyásolják, cél nélkül kezel adatokat, ezáltal jogellenes adatkezelést végez. Álláspontja szerint az adósok fizetőképességének felmérése a II.r. felperesnek nem jogszabályban (a körültekintő lakossági hitelezés feltételeiről és hitelképességének vizsgálatáról szóló 361/2009. (XII.30) Korm. rendelet) meghatározott feladata, e körben utalt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) elnökének 14/2012. (XII. 3.) számú ajánlására is. Az adóssnak az adósság megfizetéséhez való hozzáállása lemérhető pusztán azzal, hogy a részletfizetés átütemezési megállapodás sikeres vagy sem. Nem felel meg az Infotv. szerinti szükségesség elvének, ha részletes információkat rögzítenek az adós fizetőképességéről (pl. jövedelmi helyzetéről), és erről iratokat, igazolásokat is kérnek. Megállapította továbbá, hogy az ún. Ikaros adatbázis az adósokra vonatkozó szubjektív információkat, magán- és családi életüket, a munkakörülményeiket érintő információkat is tartalmaz, emellett az egészségi állapotukra vonatkozó információkat is rögzít. Utóbbi adatok olyan, Infotv. 3. § 3. b) pontja szerinti különleges adatok, melyek különösen kiszolgáltatottá tehetik az egyént. Ezen információknak a kezelése az érintettek önkéntes és tájékozott hozzájárulása esetén sem lenne alkalmas arra, hogy elősegítse a követelés jogi úton vagy anélkül történő érvényesítését. A II.r. felperes ügymenete ezeknek az adatoknak a szükségességét nem támasztotta alá, ezért kezelésük készletező jellegű, nem egyeztethető össze az adatminimalizálás elvével, az érvényes írásos hozzájárulás nélküli gyűjtésük az Infotv. 5. § (1)-(2) bekezdései mellett a 4. § (1)-(2) bekezdéseibe ütközik. Rögzítette még, hogy a II.r. felperes az adatkezelési tevékenységeit az „ügyféladatbázis”, a „telefonbeszélgetések rögzítése”, a „árverések

adatbázisa”, a „pénzmosás megelőzésére szolgáló nyilvántartás”, és az „ingatlanhirdetésre jelentkezők nyilvántartása” megnevezésekkel jelentette be az adatvédelmi hatósági nyilvántartásba, az „ügyfeladatbázisban” általa kezelt adatokat azonban teljes körűen nem jelentette be. Az általa közölt adatkör leírás nem alkalmas arra, hogy pontos tájékoztatást adjon arról, hogy az adatkezelő milyen adatokat gyűjt és tárol. Az egyéb személyes adatok egy része előre meghatározott a „Script általános kampány” leírás 3., 4. és 6. pontja szerint rögzítendő konkrét okok által, ezért a II.r. felperesnek módjában állt volna ezeket is bejelenteni. A bíróság körében hivatkozott az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontjára, (3) és (4) bekezdéseire. Szem előtt tartotta, hogy – a fentebb kifejtettek szerint – a felperesek az adatkezelés feltételeit közösen alakították ki. Figyelembe vette, hogy a II.r. felperes esetében a jogsértéssel érintettek köre kiemelkedően széles, adatkezelése több százezer adóst, és több száz harmadik személyt, míg az I.r. felperes adatkezelése néhány ezer adóst érintett. Értékelte, hogy a felperesek vizsgált – jogellenes – gyakorlata hosszú, több mint két éves időtartamú volt. A jogsértés kiemelkedő súlyú, mert a felperesek tevékenysége az Infotv. több előírását is megsértette, továbbá a felperesek adatkezelése különleges személyes adatokat is érintett. Arra is tekintettel volt, hogy a II.r. felperes a követeléskezelői piacon jelentős szerepet tölt be. Bíráságnövelő tényezőként számolt azzal, hogy a felpereseknek a harmadik személyek személyes adatainak kezelésére vonatkozóan a szakértői vizsgálat megkezdéséig tett nyilatkozatai nem a valóságon alapultak, mindezzel a tényállás tisztázását hátráltatták.

Az I.r. és a II.r. felperesek a tárgyaláson pontosított keresetükben az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérték. Kifogásolták, hogy az alperes a tényállást nem tisztázta. A II.r. felperes ellentmondásos helyzetét látszólagosnak tartották, kiemelve, hogy az I.r. felperes adatkezelő, a II.r. felperes – szerződéstől függően – lehet adatkezelő vagy adatfeldolgozó is, az I.r. felperessel kötött szerződése szerint adatkezelő. Hangoztatták, hogy az alperes összemosta a tevékenységüket, a határozatból nem derül ki, hogy konkrétan milyen jogsértést rótt az I.r. felperes terhére. Kiemelték: a határozat szerint is az I.r. felperes kizárólag a követelések faktorálását végzi, valamennyi tényleges behajtási műveletet a II.r. felperes hajt végre, tevékenysége jellegéből (követelés megvásárlása, az ehhez kapcsolódó adatok átvétele és azok továbbadása) nyilvánvaló, hogy az I.r. felperes további adatokat nem gyűjt. Sételmezte, hogy az alperes bár felrótta az I.r. felperesnek, hogy egyes személyes adatokat megfelelő felhatalmazás nélkül kezel, de pontosan nem jelölte meg, hogy milyen adatokról van szó. A határozat továbbá tévesen állapította meg, hogy szomszédhívásokat végeztek; ennek ellenkezőjét már a közigazgatási eljárás során is egyértelműen állították. Előadták, hogy a határozatban bemutatott szomszédhívási adatokat a II.r. felperesnek az egyik megbízója (Citibank Europe plc. Magyarországi Fióktelepe) adta át, ennek igazolására e-maileket, táblázatokat csatoltak és nehezményezték, hogy az adatok származását az alperes meg sem próbálta kideríteni. Utaltak e körben arra is, miszerint sokszor nem kivédhető harmadik személyek bevonódása, ha az adós által megadott telefonszámot más is használja, ez azonban nem róható a terhükre. Aggályosnak tartották emellett, hogy a határozat nagymértékben egy olyan szakértői véleményen alapul, melyet nem ismerhettek meg, létéről nem is tudtak, így az abban foglaltakra észrevétel sem tehettek. Sételmezték, hogy az alperes a határozatában indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta az Infotv. 6. § (1) és (5) bekezdéseit, amelyek az adatkezelésükre megfelelő jogalapot nyújtanak, mert az Infotv. 5. § (1) bekezdéséhez képest kifejezetten lehetővé teszik az adatkezelést az érintett hozzájárulásának hiányában, valamint a

hozzájárulás keretein túlterjeszkedve is. Kifogásolták, hogy az alperes azt állapította meg, miszerint az érdekmérlegelésen alapuló jogalap fennállta a felperesek adatkezelésének vizsgálata során nem merült fel. Hangoztatták, hogy ez a megfogalmazás pontatlan, nem tudható, mely körülmények esetén merülhetett volna fel az érdekmérlegelési jogalap és a konkrét esetben mely körülmények miatt nem merült fel; a tényállás tisztázása egyébként az alperes kötelezettsége, és bár mindenben együttműködtek az alperessel, az alperes a vizsgálat során az adatkezelés pontos jogalapjára rá sem kérdezett. Az alperes nem teheti meg, hogy törvényi rendelkezéseket önkényesen figyelmen kívül hagyjon, pusztán azért, mert azokra az ügyfél nem hivatkozott. Az, hogy az érdekmérlegelésen alapuló jogalap fennállta nem merült fel az eljárásban, kizárólag az alperesnek róható fel. Hozzáadték: adatkezelésük tipikusan olyan, melynek során az érdekalapú adatkezelésnek fokozott jelentősége van, a hitelezők, köztük a jogutódlással azzá váló I.r. felperes jogos (üzleti) érdeke, hogy az őket szerződés alapján megillető, az adósok részéről kötelezettségszegő módon ki nem fizetett összegekhez hozzájussanak, kintlévőségeiket törvényes – az érintettek jogos érdekeit jelentősen nem korlátozó – eszközökkel behajtsák. Hivatkoztak az Európai Parlament és Tanács a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK Irányelvre (a továbbiakban: Irányelv). Előadták, hogy az Európai Bíróság az ASNEF és FECEMD egyesített ügyekben (C-468-10. és C-469-10. sz.) kimondta, hogy az Irányelv 7. cikk f) pontjának közvetlen hatálya van, és azt is, hogy a tagállamok nem alkalmazhatnak olyan többletfeltételt, amely túlterjeszkedik az Irányelv 7. cikkén. Álláspontjuk szerint az Infotv. 6. § (1) bekezdése ellentétes az Irányelv 7. cikk f) pontjával, amennyiben az Infotv. az adatkezelői jogos érdeken túlmenően feltételül szabja azt is, hogy a hozzájárulás beszerzése lehetetlen legyen, vagy annak aránytalan költsége legyen. Meglátásuk szerint az adott esetben a hozzájárulás beszerzésének lehetetlensége is fennáll – az érdekellentét miatt –, ám a hivatkozott ítélet alapján ez többlet-feltétel a közvetlenül hatályos uniós normába ütközik, ezért nem is alkalmazható. Az Irányelv 7. cikk f) pontja emellett elismeri, hogy az adatkezelés jogalapja lehet az adatokat megkapó harmadik fél érdeke is, vagyis ezáltal a II.r. felperes adatkezelése is jogszerű. Az uniós ítélet 36. pontjából következően az Irányelv 7. cikk b) pontjában írt jogalap is közvetlenül hatályos; utaltak arra, hogy a tevékenységük olyan követelések behajtására irányul, amelyek az érintettek által kötött szerződésen alapulnak, az adatkezelés ezért szükséges a szerződés teljesítéséhez. Kérték, hogy a bíróság kezdeményezze az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását az Irányelv 7. cikk f) pontja alkalmazhatóságának, jelentésének vizsgálata körében, az alábbi kérdésekben: „Az Irányelv 7. cikk f) pontja közvetlenül hatályos és alkalmazandó-e a magyar jogszabályok, így különösen az Infotv. hatálya alá tartozó adatkezelésekre (figyelemmel az Európai Bíróság ASNEF és FECEMD egyesített ügyekben hozott ítéletére)? Amennyiben a közvetlen hatály és alkalmazhatóság megállapítható, összhangban van-e az Európai Unió jogával az Infotv. 6. § (1) és (5) bekezdése, amely az érdekmérlegelésen alapuló adatkezeléseket olyan feltételekhez köti, amelyek az Irányelvben nem szerepelnek? Pontosan mit jelent az Irányelv 7. cikk f) pontjának azon kitétele, mely szerint az adatkezelő érdeke nem szolgál jogalappal, ha ezeknél az érdekeknél magasabb rendűek az érintettek az 1. cikk (1) bekezdése értelmében védelmet élvező érdekei az alapvető jogok és szabadságok tekintetében? Jelen esetben a konkrét vizsgálandó kérdés, hogy az adatkezelő azon érdeke, miszerint az érintettel kötött szerződés alapján őt megillető díjat behajtsa, az érintett szerződésen alapuló, nem vitatott kötelezettségét jogi eszközökkel kikényszerítse, megalapozhatja-e azt, hogy az adatkezelő az adatokat átadja

a követelések kezelésével foglalkozó gazdasági társaságnak? További kérdés az értelmezés körében, hogy az adatkezelő jogos érdeke (szerződésen alapuló követelés érvényesítése) megalapozza-e az adatkezelést, amennyiben az olyan adatok gyűjtésére irányul, amelyek az érintettel való kapcsolatfelvételhez, az érintett fizetőképességének megállapításához szükségesek?” Kifogásolták, hogy az alperes adatvédelmi biztos állásfoglalásokra hivatkozott, melyek azonban még a felperesek adatkezelésének megítéléséhez elengedhetetlen új jogalapokat is tartalmazó Infotv. hatályba lépése előtt születtek. Álláspontjuk szerint az adatkezelésről téves képet ad a határozat, mert az alperes figyelmen kívül hagyta az amögött húzódó jogviszonyt. E körben kifogásolták, hogy az alperes a célhoz kötöttség elvének értékelése során nem jelölte meg, hogy mi az a jogszerű adatkezelői cél, amelyen ők túlterjeszkedtek. Hangsúlyozták, az adatkezelés célja egyértelmű: annak elérése, hogy az érintett a kötelezettségének eleget tegyen, illetve a hitelező képet kapjon az érintett fizetőképességéről: várható-e, akár részben, az érintett teljesítése. Ezen adatkezelési cél általában indokolja mindazon adatok kezelését, amelyek relevánsak lehetnek a kintlévőség behajtása, a tartozás átütemezése, az érintett fizetési képességének és fizetési készségének szempontjából. Érthetetlennek tartották a 361/2009. (XII. 20.) Korm. rendeletre történt hivatkozást a II.r. felperes tevékenységével kapcsolatban, kifejtve, hogy a PSZÁF elnökének ajánlása is csak a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény hatálya alá tartozó személyekre és tevékenységekre alkalmazható. Meglátásuk szerint az adatkezelő jogos érdeke önmagában kellő jogalapot ad az adatkezelésre, márpedig az a II.r. felperes jogos érdeke, hogy a kintlévőség behajtásával összefüggő költségek is megtérüljenek. Irreleváns, hogy ezeket a költségeket a hitelező saját magának szedi be, és később fizeti ki a részére, vagy ő közvetlenül a saját részére érvényesíti a behajtás költségeit. Nézetük szerint az a megállapítás, miszerint a II.r. felperes tájékoztatása azt a látszatot kelti, hogy a követelés teljes egészében a megbízó követelése, illetve hogy a követeléskezelés lépéseiről, költségeiről nem ad tájékoztatást, nem is tartozik az adatvédelem körébe, ezzel az alperes a hatáskörét túllépte. Kifogásolták, hogy a bíróság kiszabása sérti a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Kkv tv.) 12/A. §-át. Az eljárás során nem merült fel olyan adat, körülmény, amely e rendelkezés alkalmazását kizárná, az alperes azonban azt mégis figyelmen kívül hagyta. Állították, hogy a Kkv tv. 3. § (1) bekezdése szerinti kis- és középvállalkozásnak minősültek a 2012., illetve 2013. évi nettó árbevételük és összes foglalkoztatotti létszámuk alapján. Továbbmenően, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-ára hivatkozva sérelmezték, hogy a határozatból nem derülnek ki a két nagy összegű, hasonló mértékű bírság kiszabása során alkalmazott mérlegelési szempontok.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta a határozatában foglaltakat, mert az álláspontja szerint minden tekintetben jogszerű.

A felperesi beavatkozó a perben érdemi nyilatkozatot nem tett.

A bíróság a perbe avatkozás lehetőségéről értesítette az eljárásban ügyfélként részt vett Tarsago Magyarország Kft-t, mely társaság azonban e törvényes lehetőségével nem élt.

A kereset – az alábbiak szerint – nem alapos.

A bíróság az alperesi közigazgatási határozatot a Pp. 324. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a Pp. XX. fejezete szerinti eljárásban, a Pp. 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor fennálló tények és alkalmazandó jogszabályok figyelembevételével, a Pp. 213. § (1) bekezdése és 215. §-a szerint a kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló közigazgatási iratok, valamint a felek előadása és a becsatolt okirati bizonyítékok egybevetése alapján, a bizonyítékokat a maguk összességében értékelve és meggyőződése szerint elbírálvá állapította meg.

Kiemeli a bíróság, hogy a közigazgatási határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni (Pp. 330. § (2) bek.). A felperesek által megjelölt jogszabálysértés szabja meg a bíróság számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának irányát tehát a felperesek által hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. A kereseti kérelemhez kötöttségről és a keresetváltoztatásról szóló 2/2011. (V. 9.) KK vélemény szerint a kereseti kérelemhez kötöttség elve közigazgatási perben is érvényesül; a bíróság csak a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja, kivéve, ha semmisségi okot észlel. A fentiekre figyelemmel, a Pp. 3. § (2) bekezdése szerinti kérelemhez kötöttség, és annak közelebbi meghatározása, a már hivatkozott Pp. 213. § (1) bekezdése és 215. §-a szerinti kereseti kérelemhez és ellenkérelemhez kötöttség az adott esetben azt jelenti, hogy a bíróságnak az alperesi határozat felülvizsgálatát – a jelen perben is – a kereseti kérelemben meghatározott körben kellett és lehetett elvégeznie.

A felperesek által a hatóság tényállás-tisztázási kötelezettségével összefüggésben megfogalmazott kifogással összefüggésben a bíróság kiemeli: kétségtelenül a megalapozott döntés előfeltétele a tényállás megállapítása, ami a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 13. § (2) bekezdés j) pontja és az Infotv. 60. § (2) bekezdése folytán az adott közigazgatási eljárásban is irányadó Ket. 50. § (1) bekezdése alapján az eljáró hatóság feladata. A tényállás a döntéshez szükséges tények összessége. A tényállás megállapítása során a hatóságnak a számításba jöhető tények közül ki kell választania azokat, amelyek az eljárás célja, a döntés érdekében szükségesek, a döntés szempontjából jelentőséggel bírnak. A felperesek a keresetükben nem jelöltek meg olyan konkrét, releváns (az irányadó anyagi jogi rendelkezések alkalmazása szempontjából lényeges) tényállási elemet, melyet a hatóság nem vagy tévesen rögzített volna. Az alperes a vonatkozó történeti tényállást felderítette, tisztázta, azt a beszerzett bizonyítékok okszerű, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelő, egyenként és összességükben, súlyuknak megfelelő értékelésével az érintett ügyre vonatkozóan teljes körűen, valósághűen állapította meg, indokolási kötelezettségének – a szükséges körben – eleget tett: az ügyben feltárt tények és körülmények értékelését elvégezte; határozata a szükséges és elégséges mértékben tartalmazta mérlegelésének és döntésének szempontjait, indokait.

Az Infotv. 4. § (1) bekezdése szerint személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének

tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. A (2) bekezdés szerint csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése szerint személyes adat akkor kezelhető, ha a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (kötelező adatkezelés).

Az Infotv. 6. § (1) bekezdése szerint személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése a) az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges, vagy b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll. Az (5) bekezdés szerint ha a személyes adat felvételére az érintett hozzájárulásával került sor, az adatkezelő a felvett adatokat törvény eltérő rendelkezésének hiányában a) a rá vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából, vagy b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából, ha ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll, további külön hozzájárulás nélkül, valamint az érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelheti.

Az Infotv. 3. § 7. pontja szerint hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.

Az Infotv. 20. § (1) bekezdése szerint az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező. A (2) bekezdés szerint az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

A felperesek adatkezelői minőségét a határozattal érintett viszonylatban az alperes egyértelműen megállapította, e minőségükről a keresetlevelükben maguk is megerősítőleg nyilatkoztak; a II.r. felperes ellentmondásos helyzetére az alperes azért utalt, mert az eljárás adatai azt mutatták, hogy bár adatkezelői szerepben lép fel az adósok irányában, mégis adatfeldolgozónak tekinti magát, aki a megbízói nevében jár el. Szó sem volt arról, hogy az alperes – amint azt a felperesek kifogásolták – összemosta volna a tevékenységüket, a felperesek magatartását, adatkezelésük előbb idézett jogszabályoknak való megfelelést külön-külön vizsgálta, ugyanakkor a határozatában részletesen bemutatta, miszerint a felperesek, nem is vitatottan, a vizsgált adatkezelés feltételeit együttesen alakították ki, az

ugyanazon cégcsoporthoz tartozó felperesek adatkezelése szorosan összefügg egymással, hiszen azonos székhelyen található, együttműködésük azonos üzleti cél érdekében történik, a követeléskezelő informatikai rendszert is közösen működtetik. Mindezek okán alappal rögzítette, miszerint mindkét felperes az adatkezelés egészének jogszerűségéért felelősséggel tartozik, erre tekintettel a felperesek adatvédelmi jogi felelősségét – helyesen – mint az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti együttes adatkezelők felelősségét állapította meg, melynek okán az egyes felperesek által elkövetett jogsértésekért való felelősség nem volt egymástól elkülöníthető. Éppen ezért irreleváns az a felperesi érvelés, miszerint tevékenysége jellegéből nyilvánvaló, hogy az I.r. felperes további adatokat nem gyűjt, mert a kifejtettekre figyelemmel ő is éppúgy felelősségre vonható a II.r. felperes által végzett adatkezelési műveletek jogszerűségéért. Nem fogadható el, hogy az I.r. felperes jogsértő adatkezelése körét a határozat nem jelölte meg, mert ezen érintett adatkör már a határozat rendelkező részéből is egyértelműen kiolvasható.

A szomszédhívásokkal kapcsolatosan kiemeli a bíróság, hogy azok megtörténtét az alperes a határozatban részletesen is ismertetett bizonyítékokra alapítottn, megalapozottn állapította meg, annak ellenkezőjét a felperesek a közigazgatási eljárásban és a perben is állították, de azt igazolni nem tudták. Egyebek mellett, a határozat rögzíti, hogy a felperesek között 2009. augusztus 27-én kötött megbízási szerződés 2.10. és 3.4. pontjai szólnak arról, hogy az engedélyezéssel átvett adatkörön túl az adósokról új információk gyűjtésére is sor kerül. A határozatban hivatkozott hangfelvételek (pl. SN_124; SN_169; SN_281; SN_363) nem vitás tartalma a felperesi előadást egyértelműen, objektív módon cáfolja, de azt a II.r. felperes által a hatósági eljárásban megküldött dokumentumok sem támasztják alá, hiszen, amint arra a határozat rámutat, hogy a II.r. felperes által a 2013. november 20-án kelt leveléhez csatoltan átadott heti és zárási jelentés másolatokban 2013. április 25-ei, 26-ai és 30-ai dátummal 1-1 ügyben, 2013. április 29-ei dátummal 9 ügyben, 2013. május 2-ai dátummal 1 ügyben, 2013. május 7-ei dátummal pedig 4 ügyben, tehát összesen 17 ügyben szerepel az „Utolsó megtett intézkedés” megnevezésű rovatban „XCCS eredm/szomszédhívás” bejegyzés – e jelentésekben számolt be a II.r. felperes a megbízóinak az adott időszakban végzett tevékenységeiről, köztük a saját maga által végzett szomszédhívásairól is. A kimenő telefonhívások során harmadik személyek körében végzett adatgyűjtést az igazságügyi szakértői véleményben foglaltak is megerősítették. Az lehetséges, hogy a határozatban bemutatott szomszédhívási adatok között a II.r. felperesnek az egyik megbízójától (Citibank Europe plc. Magyarországi Fióktelepe) származó adatok is szerepelhettek – ezzel az alperes a perben nem is ellenkezett –, de a hatóságnak nem is kellett darabszámra pontosan megállapítania, hogy a kezelt szomszédhívási adatok közül mennyi az átvett és mennyi a saját gyűjtésű. A határozatban feltüntetett bizonyítékok azt kétséget kizáróan bizonyítják, hogy a II.r. felperes maga is végzett szomszédhívásokat, az pedig nem volt vita tárgya, hogy a felperesek a szomszédhívási adatokat tárolták. Nem fogadta el továbbmenően a bíróság azt a felperesi okfejtést, miszerint a harmadik személyek bevonódása csak az adós által megadott telefon többes használatára vezethető vissza. Kétségkívül elfordulhatnak ilyen esetek is az adatkezelés során, azonban a felperesek a telefonkönyvből (tudakozótól) és helyszíni látogatások során is gyűjtöttek harmadik személyekről adatokat, pl. a határozat szerint a II.r. felperes által a 2013. október 16-án kelt leveléhez mellékelten átadott, a 010130013528#0 hivatkozási számú ügyben kinyomtatott „Ikaros aktualis adatai” adatlapokon a megjegyzés

rovatban „2013.07.02.:Telekom tudakozó: (...)” és „pred (...) ÜF lánya adta: (...), de üzenetet átad, REACHED PERSON: Adós hozzátartozója” bejegyzés szerepel. Kiemeli a bíróság, hogy egyébként harmadik személyek bármilyen formában történő bevonódása esetén is a felperesek kötelessége az adatvédelmi jogszabályok maradéktalan betartása.

A felpereseknek az igazságügyi szakértő véleményének megismerhetőségével kapcsolatos aggályaira reagálva a bíróság rámutat: az a körülmény, hogy az alperes a beszerzett szakvéleményt nem küldte meg a felpereseknek, kétségtelenül nem helyeselhető eljárás, ugyanakkor a konkrét esetben súlyos, az ügy érdemére is kiható eljárási jogszabálysértés megállapítására nem alkalmas. Kiemeli a bíróság, hogy a felperesek a közigazgatási iratokból megállapíthatóan a szakértő bevonásáról egyértelműen tudomással bírtak (pl. a kirendelő, díjmegállapító végzésből, ill. a helyszíni ellenőrzésre figyelemmel), így alkalmuk lett volna akár iratbetekintési joguk gyakorlásával a szakértő eljárását (így a szakvélemény, kiegészítő szakvélemény beérkezését) nyomon követni. Az ügy érdemére kiható jelleg hiánya abban a körben is tetten érhető, hogy a felperesek a perben a szakvéleményben foglalt szakmai megállapítások ismeretében, azok megalapozottságát vitató konkrét állításokat nem fogalmaztak meg, érdemi vitatás hiányában pedig perbeli szakértői bizonyítás szükségessége fel sem merült.

A felperesek további kereseti érvelésére kiemeli a bíróság, hogy az alperes, a tényállás-tisztázási és indokolási kötelezettségének e vonatkozásban is eleget téve – a felperesek tájékoztatási gyakorlatát, nyilatkozataikat és bejelentéseiket vizsgálva – állapította meg, miszerint az érdekmérlegelésen alapuló jogalap (Infotv. 6. § (1) és (5) bek.) fennállta a felperesek adatkezelésének vizsgálata során nem merült fel. A határozat pontosan, világosan és egyértelműen utal arra, hogy az I.r. felperes a „vásárolt követelések nyilvántartása” megnevezésű (NAIH-63348/2013. nyilvántartási számú) adatkezelésének az adatvédelmi hatósági nyilvántartásba vételére irányuló kérelmében 2013. február 28-án kérelmében azt írta, hogy a követelések nyilvántartásának célja „az adósok egymástól való megkülönböztetése, a követelések érvényesítése, egyedi fizetési megállapodások kötése, részletfizetés biztosítása, késedelmes fizetés esetén kamatok felszámítása és a számviteli kötelezettség teljesítése”, az adatkezelés jogalapja „az 1969. évi IV. törvény 329. § (1) bekezdése, a 2000. évi C. törvény 169. § (2) bekezdése”. A II.r. felperes a „telefonbeszélgetések rögzítése” megnevezésű (NAIH-63417/2013. nyilvántartási számú) adatkezelésének az adatvédelmi hatósági nyilvántartásba vételére irányuló kérelmében 2013. március 6-án úgy nyilatkozott, hogy „a Creditexpress Magyarország Kft. által hívottak és megadott telefonszámaira hívást kezdeményezők” esetében a telefonbeszélgetések során megadott egyéb személyes adatok kezelésének jogalapja az „érintett önkéntes hozzájárulása”; az „ügyféladatbázis” megnevezésű (NAIH-63419/2013. nyilvántartási számú) adatkezelésének az adatvédelmi hatósági nyilvántartásba vételére irányuló kérelmében, szintén 2013. március 6-án úgy nyilatkozott, hogy az adatkezelés célja „a jogosultak által megjelölt követelések behajtása, egyezség kötése, az adósok nyilvántartása, egymástól való megkülönböztetése, a megbízások teljesítése, tartozások nyilvántartása, a visszafizetések dokumentálása, számviteli kötelezettség teljesítése”, az adatkezelés jogalapja az „érintett önkéntes hozzájárulása, az 1996. évi CXII. törvény 54. § (1) bekezdés q) pontja”. A II.r. felperes honlapján olvasható „Adatkezelési tájékoztató” elnevezésű dokumentum „4.5. Ügyféladatbázis” pontjában az adatkezelés jogalapjaként „az érintett önkéntes hozzájárulása,

az 1996. évi CXII. törvény 54. § (1) bekezdés q) pontja” szöveg, a „4.6. Telefonbeszélgetések rögzítése” pontjában jogalapjaként szintén „az érintett önkéntes hozzájárulása” szöveg szerepel. A felperesek maguk tehát az érdekmérlegelésen alapuló jogalapra az adatkezelésük kapcsán nem hivatkoztak, ezt a perben el is ismerték (ld. 9. ssz. felperesi előkészítő irat). Az alperesnek az adatvédelmi hatósági eljárása során – a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében – a személyes adatok kezelésének jogszerűségét, a jogszabályi előírások betartását kell ellenőriznie, melynek során a kiindulási alapot az adatkezelő által az adott időszak tekintetében megjelölt adatkezelési jogalap(ok) jelentik. Az eljárás során azt mindenképpen vizsgálni kell, hogy az adatkezelés körülményei tekintetében utal-e valamely konkrét tény, adat, körülmény az érdekmérlegelési jogalap adatkezelő általi alkalmazására, így pl. az adatkezelési szabályzat, az adatvédelmi nyilvántartás adatai, az érintettek tájékoztatása, azonban a hatóságnak – az adatkezelési folyamatok átláthatóságának elvéből is fakadóan – nem kell külön vizsgálnia azt, hogy az érdekmérlegelési jogalap jogszerűvé tehetné-e a vizsgált adatkezelést, amennyiben maga az adatkezelő az adatkezelését nem erre alapította, illetve nem ezen az alapon végezte. Kiemelendő e körben, hogy az érdekmérlegelési jogalap esetén az adatkezelő vonatkozásában fokozottabb bizonyítási teher érvényesül, nem a hatóság hivatalbóli kötelezettsége az érdekmérlegelési jogalap fennálltának igazolása, az adatkezelőnek már az adatkezelése megkezdésekor tudnia kell egyértelműen igazolni azt, hogy az adatkezelése a jogszabályi követelményeknek maradéktalanul megfelel, és az egyes jogi érdekek összevetése nyomán kiállja az érdekmérlegelési tesztet. A kifejtettekől következően, a perbeli esetben nem az alperes önkényére, felróható mulasztására, hanem éppen a felperesek által tanúsított konkrét eljárásra vezethető vissza, hogy az érdekmérlegelési jogalap az eljárás során nem került és nem is kerülhetett figyelembe vételre; az alperes nem tekinthetett el attól a tényről, hogy a felperesek a saját adatkezelésüket a rendelkezésre álló iratok szerint (és nem a perben hiányolt utólagos nyilatkozatásuk, hivatkozásuk alapján) mely jogalapon végezték. Az ezzel kapcsolatos megállapítás cáfolatára alkalmas adatot, tény, körülményt a felperesek a perben nem jelöltek meg, lényegében nem is vitatták tájékoztatók, illetve az adatkezelői bejelentésen alapuló nyilvántartási adatok valóságát. Az alperes feladata ez esetben is az adott – felperesek által megjelölt – jogalapon történő adatkezelés jogszerűségének vizsgálata volt, az érdekmérlegelési jogalapot az ehhez szükséges felperesi bizonyítékok, igazolások hiányában, csupán azon általánosságra figyelemmel, miszerint a tárgybeli adatkezelés tipikusan olyan, melynek során az érdekalapú adatkezelésnek fokozott jelentősége van, ellenőrizni érdemben nem tudhatta. Mindezekből következően – mivel a felperesek adatkezelésüket ténylegesen más jogalapra alapították, illetve más jogalapon végezték – nincs jelentősége annak sem, hogy a felperesi adatkezelés az Infotv. és az Irányelv esetleges megfogalmazásbeli különbségeire figyelemmel az Irányelv 7. cikk f) pontjának, avagy b) pontjának megfelelt-e vagy sem, e kérdéseket is éppen a felperesi eljárás tette irrelevánssá.

A bíróság a felpereseknek az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmét a Pp. 155/A. §-a alapján elutasította. Nem kell előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni akkor, ha a felmerült kérdés irreleváns a perbeli jogvita eldöntése szempontjából, vagy ha a szóban forgó uniós jogi rendelkezést az Európai Bíróság már értelmezte, vagy ha az uniós jog helyes alkalmazása olyannyira nyilvánvaló, hogy az minden ésszerű kétséget kizár (Cilfit ügy, 283/81. sz.). A felperesek által indítványozott

kérdések az Irányelv 7. cikk f) pontja közvetlen hatályára és alkalmazhatóságára, illetve értelmezésére irányultak. Ahogy azt a bíróság a fentiekben kifejtette, a felperesek indítványa téves feltételezésen alapult, mert a jogerős határozat és a bíróság által megállapított tényállás is éppen az, hogy a felperesek saját maguk nem alapították az adatkezelésüket az érdekmérlegelési jogalapra, így ezen jogalap vizsgálata az adott esetben szóba sem kerülhetett. Ebből következik, hogy a feltenni indítványozott kérdésekre adott válaszok nem hatottak volna ki az ügy érdemére, így az indítványt el kellett utasítani.

A felperesek kifogásolták ugyan, hogy az alperes adatvédelmi biztosi állásfoglalásokra hivatkozott, de ezen kifogásuk tárgyát közelebbről nem jelölték meg, nem mutatták be, hogy „a felperesek adatkezelésének megítéléséhez elengedhetetlen új jogalapokat is tartalmazó Infotv. hatályba lépése előtt született” állásfoglalások figyelembevételre, álláspontjuk szerint, miként és mennyiben vezetett az ügy érdemét tekintve helytelen jogértelmezésre / jogalkalmazásra az alperes részéről, így ezt a hivatkozást a bíróság elfogadni nem tudta.

A felperesi érveléssel szemben az adatkezelésről nem ad téves képet a határozat, az alperes nem hagyta figyelmen kívül az amögött húzódó jogviszonyt. Éppen ellenkezőleg, alappal mutatott rá, miszerint méltányolható a követeléskezeléssel foglalkozó cégeknek az az üzleti érdeke, miszerint a nem fizető embereket rábíri arra, hogy tartozásukat rendezzék és kötelezettségeiket teljesítsék, azonban ezen cél eléréséhez csak olyan eszközöket, módszereket alkalmazhatnak, amelyek az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal is maradéktalanul összhangban állnak. E jogszabályi követelményeknek pedig nyilvánvalóan nem felel meg, hogy az adósnak nem minősülő – a követelés alapjául szolgáló szerződéses jogviszonyokban nem szereplő – harmadik személyek személyes adatait, az adósok egészségügyi adatait jogalap hiányában kezelik, az adatalanyok hozzájárulásának hiányában és nem csak a követelés érvényesítéséhez elengedhetetlenül szükséges személyes adatokat kezelnek, nem nyújtanak megfelelő előzetes tájékoztatást az adatalanyoknak. A felperesek a törvényi felhatalmazás alapján átvett adatokon túl további adatokat gyűjtenek, az érintettek hozzájárulása nélkül, az eredeti adatkezelési cél hatékonyabb elérése érdekében, az adatkezelés célhoz kötöttsége alapján azonban az adatkezelő nem lehet jogosult a cél eléréséhez feltétlenül nem szükséges adatok gyűjtésére és felhasználására, és úgyszintén nem mentesülhet a tájékoztatási kötelezettségének teljesítése alól sem. Itt mutat rá a bíróság, hogy – a felperes érvelésével szemben – az érintettek pénzügyi helyzetének, fizetőképességének vizsgálata, ezzel együtt az erre vonatkozó adatok gyűjtése, amint arra az alperes a határozatában helyesen utalt, a II.r. felperesnek nem jogszabályi feladata. E körben hívta fel az alperes a 361/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseit, mely ezért téves hivatkozásnak nem tekinthető, és e körben utalt a PSZÁF elnökének ajánlására is, méghozzá az adós együttműködésének szükségessége, az adatvédelmi jogszabályok betartásának fontossága körében. Utóbbi elvek a bíróság meglátása szerint nem függenek attól, hogy az adatkezelő személye, tevékenysége a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény hatálya alá tartozik-e avagy sem. A kintlévőségek behajtásával összefüggő adminisztratív költségek kapcsán, továbbmenően kiemelendő, hogy két különálló, alanyaiban is eltérő kötelemről van szó, ennek megfelelően tehát a két adatkezelési cél szintén elválik egymástól; utóbbi adatkezelési cél az, amely túlmutat a korábbi jogszerű adatkezelői célon, melynek kapcsán a felpereseket az Infotv. 20. §-ában előírtak szerint az érintett adósokkal szemben

tájékoztatási kötelezettség terheli. Az adminisztratív költségek jogosságának megítélése kétségekívül polgári bíróság hatáskörébe tartozik, az alperes hatásköre arra terjed ki, hogy azt vizsgálja, a követelés az alapjogviszonyból származik-e, avagy egy plusz költség érvényesítésére irányul, mindezt pedig azért teheti meg, mert a kettő viszonylatában eltérő adatkezelési célról van szó, ezeket el kell különíteni, azokról az érintetteket külön kell tájékoztatni is. Az alperes határozata ez utóbbi körben marad, így a hatóság a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülésének ellenőrzésére és elősegítésére vonatkozó hatáskörét nem lépte túl.

A Kkv. 12/A. § (1) bekezdése szerint a hatósági ellenőrzést végző szervek kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén – az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve – bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak, illetve kötelesek megvizsgálni a Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott eljárás alkalmazásának lehetőségét.

A bírságkiszabás körében, a Kkv. 12/A. §-ának alkalmazhatóságával összefüggésben kiemeli a bíróság, hogy a perben a felperesek ugyan állították, hogy a Kkv. 3. § (1) bekezdése szerinti kis- és középvállalkozásnak minősültek nettó árbevételük és összes foglalkoztatotti létszámuk alapján, de azt már – bírói felhívás ellenére – nem tudták igazolni, hogy kis- és középvállalkozási minőségük a törvény partner- vagy kapcsolódó vállalkozásokra, és e körben a 3. §-ban megjelölt mutatók számítására vonatkozó szabályaira (Kkv. 4-5. §§) figyelemmel is fennáll, holott ezzel összefüggésben az alperes ésszerű kétségeket támasztott. A Pp. 324. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. Ennek megfelelően a perbeli esetben – miután a felperesek érdeke volt, hogy a bíróság valónak fogadja el, miszerint kis- és középvállalkozásnak minősültek és ezért esetükben a Kkv. 12/A. §-a alkalmazható – a kis- és középvállalkozási minőségét megalapozó körülményeket nekik kellett volna kétséget kizáró módon igazolniuk. Kiemeli a bíróság, hogy saját kis- és középvállalkozási minőségükről nyilvánvalóan a felpereseknek kell tudomással bírniuk, illetve az e körben relevanciával bíró, szükséges adatokkal, információkkal rendelkezniük, és azokat már a közigazgatási eljárás során a hatóság, a perben pedig a bíróság tudomására hozniuk. Annak következményeit, ha a bíróságot nem győzik meg arról, hogy esetükben a jogszabály alkalmazásának (a bírság alóli mentesülésének) feltételei fennállnak, az irányadó perrendi szabályok szerint a felpereseknek maguknak kell viselniük (Pp. 3. § (3) bek.). A bíróság mellőzte a felek által a Kkv. 12/A. §-ának az adatvédelmi hatósági eljárásban történő alkalmazhatóságára vonatkozóan, a 2/2013. Közigazgatási-munkaügyi jogegységi határozatban írtak tükrében kifejtett jogi érvelés részletes ismertetését és elemzését, mert az a perbeli jogvita eldöntése körében irrelevánssá vált: a felperesek kis- és középvállalkozási minősége nem igazolt, így a konkrét tényállásra a Kkv. 12/A. §-a semmiképpen sem alkalmazható.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdés f) pontja szerint az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság bírságot szabhat ki. A (3) bekezdés szerint az (1) bekezdés f) pontja

szerint kiszabott bírság mértéke százezertől tízmillió forintig terjedhet. A (4) bekezdés szerint a Hatóság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit – így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét – veszi figyelembe.

A bírság kiszabásának indokoltsága és mértékének meghatározása során a hatóságnak mérlegelési jogköre van. Ez a jogkör az Infotv. 61. § (3) bekezdésében írt keretek között, a (4) bekezdésében meghatározott szempontok figyelembe vételével gyakorolható. Az alperes köteles e körben is döntésének indokát adni, a mérlegelésében szerepet játszó körülményekről, azok mikénti értékeléséről beszámolni, ezáltal biztosítani a mérlegelési jogkörében hozott határozatrész jogszerűségének kontrollálhatóságát, az érdemi bírósági felülvizsgálat lehetőségét. A Pp. 339/B. §-a szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. Ebből következően, ha a felperes által elkövetett jogsértés miatt kiszabott bírság indokoltságát, mértékét az alperes az Infotv. szerinti keretek között, az Infotv.-ben rögzített és az ügyben releváns, a bírságkiszabás során figyelembe jövő valamennyi alanyi és tárgyi tényezőt felderítve, és azokat helyesen: súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelve, okszerűen mérlegelve határozta meg, szem előtt tartva a szankcionálás speciál- és generálpreventív célját, vagyis az egyéni és az általános megelőzés szempontjait is, és mindezt a határozatában a kellő mértékben, megfelelően megindokolta, akkor a mérlegelési jogkörben hozott döntés jogszerű. Felülmérlegelésre, avagy méltányosság gyakorlására a bíróságnak a közigazgatási perben törvényes lehetősége nincs. Az adott esetben a bíróság megállapította, hogy az alperes a határozatában az Infotv. 61. § (4) bekezdése szerinti, releváns körülményeket a felperesek vonatkozásában részletesen, teljes körűen, és helyesen vette számba, és azokat a súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelte, okszerűen mérlegelte, és ennek indokairól a határozatában számot is adott. A perbeli esetben a felperesekkel szemben a hasonló mértékű bírság kiszabásának indoka az volt, hogy a felperesek az adatkezelési módszereket és az új adatkezelési célt közösen alakították ki, ezért a jogellenesnek minősített adatkezelési gyakorlatért való felelősségüket közel azonos mértékűnek ítélte a hatóság. A bírság kiszabása körében a felperesek olyan konkrét körülményt, melyet a javukra továbbmenően figyelembe kellett volna venni, vagy amelyet ellenkezőleg, a terhükre nem lehetett volna értékelni, a perben nem jelöltek meg; az értékelhető összes tényezőt szem előtt tartva pedig a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperesekkel szemben kiszabott bírság mértéke eltűzottnak nem tekinthető, a törvényes speciál- és generálpreventív célokkal arányban áll, azok eléréséhez szükséges és egyben elégséges is.

A felülvizsgálni kért közigazgatási határozat a keresetben megjelölt körben, az ügy érdemét érintően nem bizonyult jogszabálysértőnek, ezért a bíróság a felperesek keresetét a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján elutasította.

Az alperes költségeinek megfizetésére a felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése, illetve 82. § (2) bekezdése, a felperesi beavatkozó a 83. § (1) bekezdése alapján kötelesek. A bíróság a perköltség összegét a Pp. 67. § (2) bekezdésére is figyelemmel, a Pp. 75. § (1) és (2)

bekezdései, valamint 79. § (1) bekezdése alapján, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben (a továbbiakban: IM rendelet) foglaltakra is figyelemmel határozta meg, szem előtt tartva a jogvita bonyolultságát, a képviselő szakmai nehézségét, továbbá az előkészítő munka (beadványok elkészítése), illetve a tárgyaláson való megjelenés és nyilatkozattétel időigényét is (IM rendelet 3. § (3) és (6) bek.).

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 43. § (3) bekezdésében meghatározott mértékű kereseti illeték viselésére a felperesek a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (1) bekezdése kizárja.

Budapest, 2015. április 15.

A kiadmány hitelül:

dr. Remes Gábor s.k.
bíró

A/ Küldeményazonosító:

RL 1255 002 711 624 9

TÉRTIVEVÉNY HIVATALOS IRATHOZ
B/ Az irat feladója, száma, fajtája, mellékletei:Fővárosi Közigazgatási
és Munkaügyi Bíróság
Közigazgatási Ügyszak
1255 Budapest, Pf.: 117.

D/ 1. értesítőt elhelyeztem (év, hó, nap)

20

G/ Küldemény címzettjének neve, címe, (egyéb adata):

d. Dudás Gabon úr

5.K. 32. 2062014/25.

E/ 2. értesítőt elhelyeztem (év, hó, nap)

20

1011 3p.

24. n. l.

Béla u. 38-42. lépcső

Sc: 01. 20.

F/ Kézbesítés/visszaküldés kelte:

20

2015 MÁJ 27.

H/ Átvevő neve:

VASS ANITA

I/ Átvevő aláírása:

Vass Anita

L/ Kézbesítő kódja, aláírása:

J/ Hozzátar-
tozói jogcím:K/ Ig. faj-
ta, szám:

M/ A tértivevény visszaküldési címe:

N/ Kézbesítve:

O/ Visszaküldés oka:

címzettnek

cím nem
azonosíthatócímzett
ismeretlenközvetlen
kézbesítő-
nek

nem kereste

átvételt
megtagadtameghatal-
mazottnak

elköltözött

kézbesítés
akadályozotthelyettes
átvevőnekbejelentve:
meghalt
megszűntFővárosi Közigazgatási
és Munkaügyi Bíróság
Közigazgatási Ügyszak
Budapest, Pf.: 117.
1255

Kérjük, ebbe a sávba ne írjon és ne bélyegezzon!

